

Sygn. akt VI U 1477/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 19 maja 2015 r.

Sąd Okręgowy w Bydgoszczy VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący SSO Ewa Milczarek

Protokolant – sekr. sądowy Sylwia Sawicka

po rozpoznaniu w dniu 19 maja 2015 r. w Bydgoszczy

na rozprawie

odwołania: P. K.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w B.

z dnia 16 kwietnia 2014 r., znak: (...)

w sprawie: P. K.

przeciwko: Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w B.

o rentę z tytułu niezdolności do pracy

- 1) zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje ubezpieczonemu P. K. prawo do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy od dnia (...)r. do dnia (...) r.,
- 2) stwierdza, że organ rentowy ponosi odpowiedzialność za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji.

Na oryginale właściwy podpis.

Sygn. akt VI U 1477/14

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 16 kwietnia 2014 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B., na podstawie art. 57 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z FUS (Dz. U. z 2013 roku, poz. 1440 j.t.), odmówił przyznania ubezpieczonemu P. K. prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy. W uzasadnieniu decyzji organ rentowy wskazał, iż Komisja Lekarska ZUS orzeczeniem z dnia 14 kwietnia 2014 r. nie stwierdziła niezdolności ubezpieczonego do pracy.

Odwołanie od powyższej decyzji złożył ubezpieczony, który wniósł o przyznanie mu prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy. W uzasadnieniu odwołania ubezpieczony wskazał, iż jego aktualny stan zdrowia nie pozwala mu na podjęcie pracy zarobkowej. Ubezpieczony od kilku lat jest pod opieką poradni pulmonologicznej, gdyż cierpi na astmę oskrzelową, która nie pozwala mu na funkcjonowanie w codziennym życiu.

W odpowiedzi na odwołanie ubezpieczonego organ rentowy wniósł o jego oddalenie, podtrzymując argumentację zawartą w zaskarżonej decyzji.

Sąd Okręgowy ustalił, co następuje:

Ubezpieczony P. K. posiada wyuczony zawód – elektromonter. W latach 1986 r. do 2013 r. pracował jako spichrzowy w magazynie zbożowym

W dniu 20 lutego 2014 roku ubezpieczony złożył wniosek o ustalenie prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy. Ubezpieczony posiada wymagany okres ubezpieczenia. Organ rentowy poddał ubezpieczonego badaniu przez Lekarza Orzecznika ZUS i Komisję Lekarską ZUS, którzy w wydanych orzeczeniach uznali ubezpieczonego za osobę zdolną do pracy.

-okoliczności bezsporne

W celu zweryfikowania powyższych orzeczeń Sąd postanowieniem z dnia 17 czerwca 2014 r. powołał biegłych lekarzy sądowych następujących specjalności: pulmonologa, ortopedę, specjalistę medycyny pracy.

Biegli lekarze sądowi w wydanym w dniu 19 lutego 2015 roku orzeczeniu lekarskim rozpoznali u ubezpieczonego następujące schorzenia:

- POCHP postać umiarkowana,
- przebyta gruźlica płuc leczona operacyjnie,
- gruźliczak płuca prawego,
- skolioza piersiowo-lędźwiowa,
- podejrzenie spondylozy szyjnej.

W ocenie biegłych sądowych ubezpieczony został uznany za okresowo częściowo niezdolnego do pracy zgodnej z poziomem posiadanych kwalifikacji od lutego 2014 r. do lutego 2016 r. Przyczyną częściowej niezdolności do pracy jest stan układu oddechowego o charakterze przewlekłej obturacyjnej choroby płuc z przebytą, leczoną operacyjnie gruźlicą płuc. Zdaniem biegłych stan układu ruchu nie ogranicza w sposób istotny niezdolności do pracy i może być leczony w ramach krótkotrwałej niezdolności do pracy. Tym samym, biegli nie podzielili stanowisk wyrażonych przez lekarza orzecznika ZUS oraz komisję lekarską ZUS. Podstawą wydanej opinii sądowo-lekarskiej była ta sama dokumentacja medyczna, jaką dysponował pozwany organ rentowy w toku prowadzonego postępowania orzeczniczego.

- dowód: opinia biegłych sądowych z dnia 4.02.2015 r. (k. 22-23 akt sądowych).

Po zapoznaniu się z opinią wydaną przez biegłych organ rentowy pismem procesowym z dnia 12 marca 2015 r. (k. 34 akt sądowych) wniósł zastrzeżenia do sporządzonej przez biegłych opinii. Organ rentowy opierając się na stanowisku Przewodniczącego Komisji Lekarskich ZUS wskazał, że w ocenie specjalistów orzekających w organie rentowym pojedyncze badanie spirometryczne na które powołuje się biegły pulmonolog oraz stwierdzenie hipoksji podczas hospitalizacji w 2013 r. nie mogą być podstawą do ustalenia długotrwałej niezdolności do pracy. Pozwany organ wniósł o powołanie dowodu z opinii uzupełniającej biegłych celem ustosunkowania się do powyższych zarzutów, a w przypadku nie uwzględnienia wniosku – o oddalenie odwołania.

W celu ustalenia aktualnego stanu zdrowia ubezpieczonego, Sąd dopuścił dowód z uzupełniającej opinii biegłych sądowych.

Biegli lekarze sądowi w wydanej w dniu 31 marca 2015 r. uzupełniającej opinii sądowo-lekarskiej stwierdzili, iż podczas badania ubezpieczonego oceniali stan układu oddechowego. Biegli stwierdzili u ubezpieczonego restrykcyjne zaburzenia wentylacji FVC 63%, brak możliwości cofnięcia odwracalności, trwale zmiany w płucach po przebytej

gruźlicy. Zdaniem biegłych badań spirometrycznych nie ma potrzeby wykonywać zbyt często, gdyż zmiany wentylacji zachodzą powoli. Wobec tego biegli podtrzymali w całości wcześniejszą opinię.

- dowód: opinia uzupełniająca biegłych z dnia 25.03.2015 r. (k. 39 akt sądowych).

Po zapoznaniu się z uzupełniającym orzeczeniem biegłych, organ rentowy pismem procesowym z dnia 10.04.2015 r. podtrzymał poprzednio złożone zastrzeżenia. Organ wniósł o powołanie dowodu z innego zespołu biegłych celem obiektywizacji rozpoznania i ustosunkowania się do zgłoszonych zarzutów.

Na rozprawie w dniu 19 maja 2015 r. ubezpieczony przedłożył kartę informacyjną leczenia szpitalnego z oddziału pulmonologii Szpitala (...) w C., podając że przebywał na oddziale od 10 marca 2015 r. do 17 marca 2015 r. z powodu zaostrzenia duszności, nietolerancji wysiłku i kaszlu.

Sąd zważył, co następuje:

W przedmiotowej sprawie spór dotyczył tego, czy ubezpieczony spełnia przesłankę nabycia prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy.

Zgodnie z art. 57 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2013r. poz. 1440 j.t.) renta z tytułu niezdolności do pracy przysługuje ubezpieczonemu, który spełnia łącznie następujące warunki:

- 1) jest niezdolny do pracy,
- 2) ma wymagany okres składkowy i nieskładkowy,
- 3) niezdolność do pracy powstała w okresach wskazanych w ustawie, albo nie później niż w ciągu 18 miesięcy od ustania tych okresów.

Przepisu ust. 1 pkt. 3 nie stosuje się do ubezpieczonego, który udowodnił okres składkowy i nieskładkowy wynoszący, co najmniej 20 lat dla kobiety lub 25 lat dla mężczyzny oraz jest całkowicie niezdolny do pracy. Przy czym w myśl art. 12 wspomnianej wyżej ustawy – niezdolną do pracy jest osoba, która całkowicie lub częściowo utraciła zdolność do pracy zarobkowej z powodu naruszenia sprawności organizmu i nie rokuje odzyskania zdolności do pracy po przekwalifikowaniu.

Warunek posiadania wymaganego okresu składkowego i nieskładkowego w myśl art. 57 ust. 1 pkt. 2 uważa się za spełniony, gdy ubezpieczony osiągnął okres składkowy i nieskładkowy wynoszący łącznie między innymi pięć lat, jeżeli niezdolność do pracy powstała w wieku powyżej 30 lat. Pięcioletni okres winien przypadać w ciągu ostatniego dziesięciolecia przed zgłoszeniem wniosku o rentę lub przed dniem powstania niezdolności do pracy, do tego dziesięcioletniego okresu nie wlicza się okresów pobierania renty z tytułu niezdolności do pracy, renty szkoleniowej lub renty rodzinnej (art. 58 ust. 1 i 2 w/w ustawy).

Całkowicie niezdolną do pracy jest osoba, która utraciła zdolność do wykonywania jakiejkolwiek pracy, a częściowo niezdolną do pracy jest osoba, która w znacznym stopniu utraciła zdolność do pracy zgodnej z poziomem posiadanych kwalifikacji (art. 12 w/w ustawy). Oceniając stopień niezdolności do pracy należy, w myśl art. 13 wymienianej ustawy, uwzględnić stopień naruszenia sprawności organizmu, możliwość przywrócenia niezbędnej sprawności w drodze leczenia, możliwość wykonywania dotychczasowej pracy lub podjęcia innej oraz celowość przekwalifikowania zawodowego biorąc pod uwagę rodzaj i charakter dotychczas wykonywanej pracy, poziom wykształcenia, wiek i predyspozycje psychofizyczne.

W rozpoznawanej sprawie Sąd Okręgowy uwzględnił wydaną przez biegłych opinię sądowno-lekarską. Sąd uznał ją za wyczerpującą, poddającą wszechstronnej analizie stan zdrowia ubezpieczonej w odniesieniu do jej możliwości zawodowych. Opinia ta w sposób jasny i stanowczy odnosi się do pracy wykonywanej przez ubezpieczoną i wyjaśnia

na czym polegają ograniczenia w jej wykonywaniu. Powyższa opinia została szczegółowo uzasadniona, a ponadto wnioski w niej zawarte nie nasuwały wątpliwości co do jej trafności, zatem brak było podstaw do dalszego prowadzenia postępowania dowodowego. Biegli są doświadczonymi specjalistami z tych dziedzin medycyny, które odpowiadały schorzeniom ubezpieczonej. Opinię wydali po zapoznaniu się z wszystkimi dokumentami leczenia przedłożonymi przez ubezpieczoną. Stanowisko swoje fachowo, logicznie i wyczerpująco uzasadnili.

Sąd nie uwzględnił zastrzeżeń organu rentowego i oddalił wniosek dowodowy pozwanego zawarty w jego piśmie procesowym z dnia 10 kwietnia 2015 r. Sąd uznał za zbędne powoływanie nowego zespołu biegłych w celu ustosunkowania się do zarzutów organu rentowego. Zastrzeżenia te nie dotyczyły konieczności wyjaśnienia kwestii medycznych, stanowiąc w zasadzie wyłącznie nietrafną polemikę z prawidłowymi ustaleniami zespołu biegłych sądowych. Należy przyjąć, że także w postępowaniu z zakresu ubezpieczeń społecznych, to właśnie strona winna wykazać się niezbędną aktywnością i wykazać błędy, sprzeczności lub inne wady w opiniach biegłych, które dyskwalifikują istniejącą opinię, ewentualnie uzasadniają powołanie opinii dodatkowych. Takich okoliczności organ rentowy w toku postępowania nie przedstawił, poprzestając na kwestionowaniu opinii biegłych, z powołaniem się na własną, odmienną interpretację stanu zdrowia ubezpieczonego, co jednakże uznać należy za niewystarczające dla podważenia wydanego orzeczenia.

W tej sytuacji Sąd, w oparciu o zgromadzony w sprawie materiał dowodowy, w tym zwłaszcza opinie biegłych sądowych uznał, że odwołanie ubezpieczonego zasługuje na uwzględnienie i zgodnie z art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. zmienił zaskarżoną decyzję, przyznając ubezpieczonemu do dnia (...) r. prawo do świadczenia rentowego z tytułu częściowej niezdolności do pracy, począwszy od dnia 20 lutego 2014 r.

W pkt. 2 wyroku Sąd Okręgowy zgodnie z przepisem art. 118 ust. 1a ustawy emerytalno - rentowej FUS z urzędu orzekł w przedmiocie odpowiedzialności organu rentowego za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji. Zdaniem Sądu Okręgowego, w okolicznościach przedmiotowej sprawy wystąpiły podstawy do stwierdzenia odpowiedzialności organu rentowego, bowiem dowody zaprezentowane w trakcie postępowania sądowego były tożsame z dowodami, którymi dysponował pozwany organ rentowy w trakcie prowadzonego postępowania orzeczniczego. Oznacza to, że przyczyną, dla której ubezpieczony uzyskał prawo do żądanego świadczenia dopiero w następstwie postępowania sądowego nie były dowody, do których organ rentowy nie mógłby się wcześniej ustosunkować, a jedynie sama odmienna ocena stanu jego zdrowia dokonana przez biegłych sądowych, wobec czego wystąpiły podstawy do stwierdzenia odpowiedzialności pozwanego organu rentowego za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji.

W opinii biegli ustalili, iż przyczyną stwierdzonej przez nich częściowej niezdolności ubezpieczonej do pracy są schorzenia wymienione w przedmiotowej opinii, które znane były lekarskim organom orzeczniczym ZUS. Schorzenia te miały bowiem decydujące znaczenie przy ustaleniu orzeczonej przez biegłych niezdolności do pracy. W tej sytuacji organ rentowy ponosi odpowiedzialność za wadliwe orzeczenie komisji lekarskiej ZUS, na podstawie którego została wydana zaskarżona decyzja.

SSO Ewa Milczarek